

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

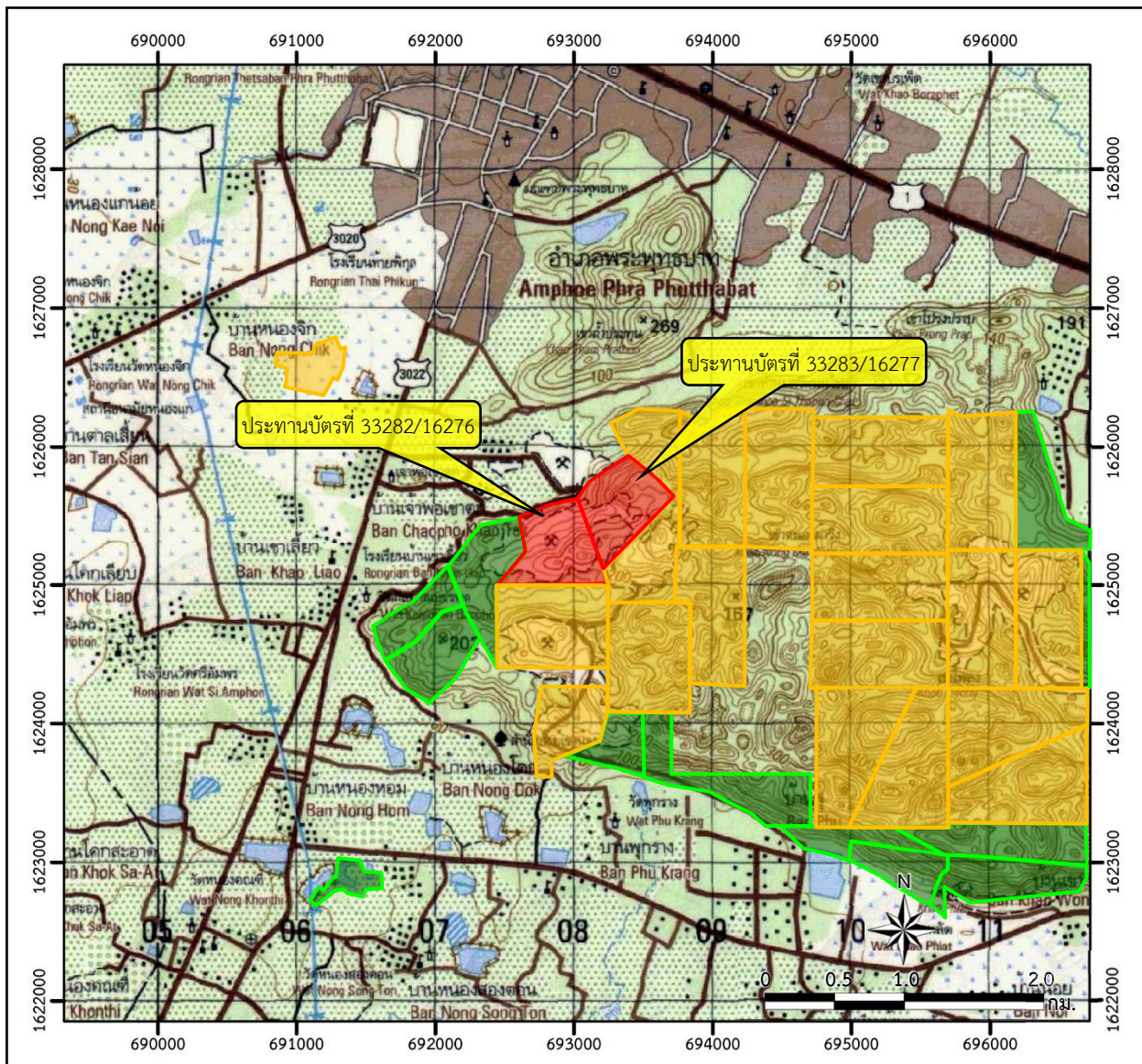
นางสาวปรีศนา อุดมรัตน์ ได้ดำเนินการทำเหมืองตามโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เพื่อทำปูนขาว สำหรับอุตสาหกรรมฟอกหนังและน้ำตาล และเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ค่าขอประทานบัตรที่ 5/2549 ร่วมแผนผังการทำเหมืองเดียวกันกับค่าขอประทานบัตรที่ 6/2549 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 9 ตำบลพุกράง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ มีมติเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว ปัจจุบันค่าขอประทานบัตรที่ 5/2549 ได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 33282/16276 และค่าขอประทานบัตรที่ 6/2549 ได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 33283/16277 ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2560 สิ้นสุดถึงวันที่ 23 สิงหาคม 2585 รวมอายุประทานบัตร 25 ปี (เอกสารแนบ 1) มีพื้นที่ประทานบัตรรวมทั้งหมด 383-0-05 ไร่ (รูปที่ 1.1-1)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการดังกล่าว โดยจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/6940 ลงวันที่ 29 กันยายน 2553 (เอกสารแนบ 2)

นางสาวปรีศนา อุดมรัตน์ จึงมอบหมายให้บริษัท เอ บี อี เอ็น เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด ดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 รายละเอียดของโครงการโดยสังเขป

1. ชื่อโครงการ	โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เพื่อทำปูนขาวสำหรับอุตสาหกรรมฟอกหนังและน้ำตาล และเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ประทานบัตรที่ 33282/16276 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับประทานบัตรที่ 33283/16277
2. สถานที่ตั้ง	ตำบลพุกράง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี
3. ชื่อเจ้าของโครงการ	นางสาวปรีศนา อุดมรัตน์
4. สถานที่ติดต่อ	เลขที่ 1/1 หมู่ที่ 9 ตำบลพุกράง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี 18120
โทรศัพท์ : 093-5765753
Email : siripattana2012@hotmail.co.th
5. จัดทำโดย	บริษัท เอ บี อี เอ็น เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด

สัญลักษณ์ :

พื้นที่โครงการ
(ประทานบัตรที่ 33282/16276 รวมแผนผังโครงการ
ทำเหมืองเดียวกันกับประทานบัตรที่ 33283/16277)

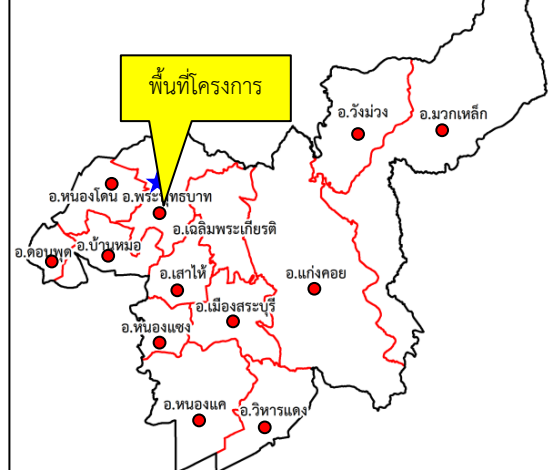

คำขอประทานบัตรข้างเคียง

ประทานบัตรข้างเคียง

แผนที่จังหวัดสระบุรี

ที่มา : กรมแผนที่ทหาร (2540) และข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของกรมอุตุนิยมวิทยาพื้นฐานและการเหมืองแร่ (www.dpim.go.th, มีนาคม 2567)

รูปที่ 1.1-1

พื้นที่ตั้งโครงการ

6. โครงการได้รับความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เมื่อการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ครั้งที่ 15/2553 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2553
7. โครงการได้รับอนุญาตประทานบัตรตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2560 ถึงวันที่ 23 สิงหาคม 2585 รวมอายุประทานบัตร 25 ปี
8. โครงการได้นำเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ครึ่งสุดท้ายเมื่อเดือนมกราคม 2567

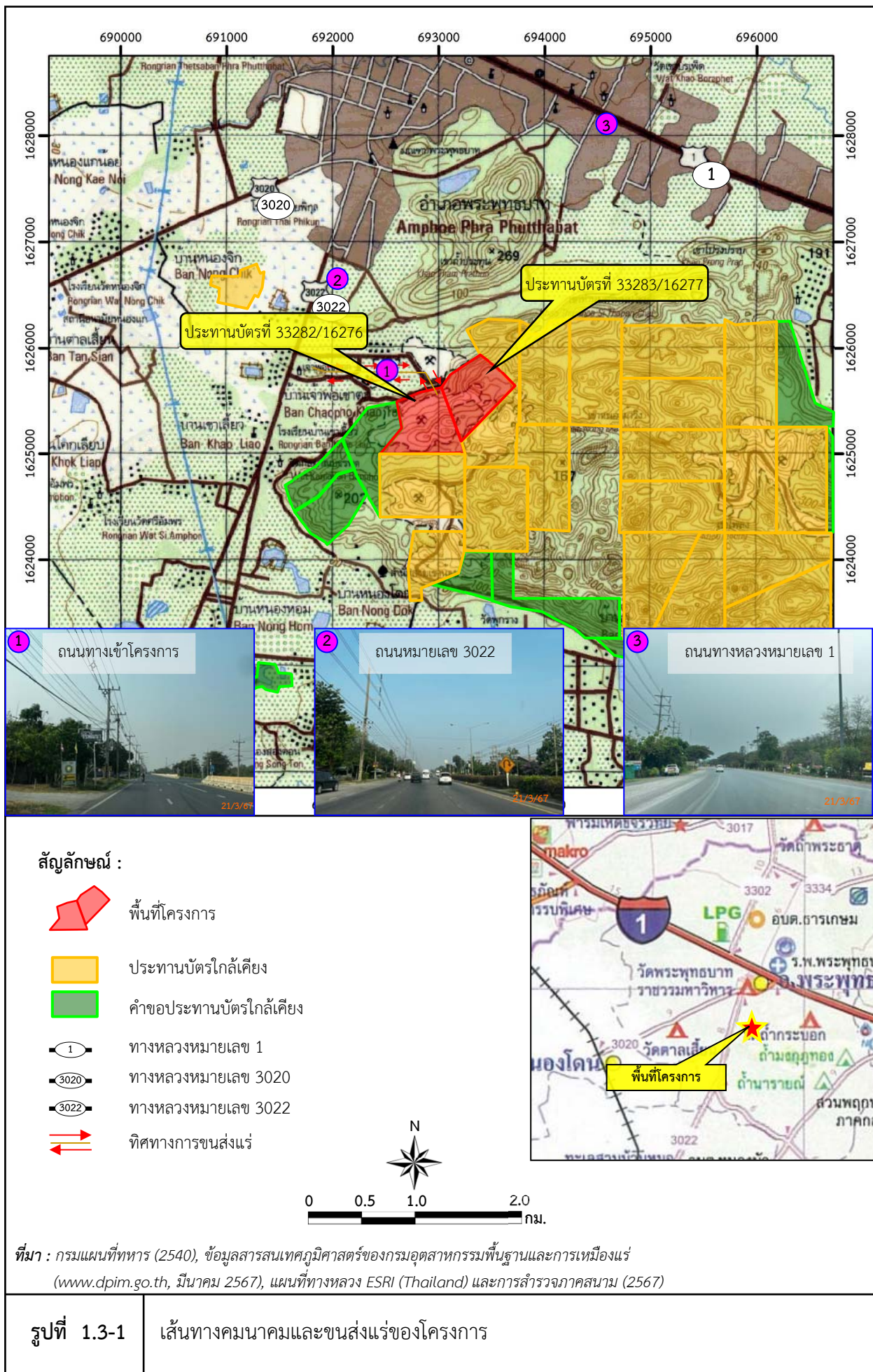
1.3 รายละเอียดโครงการ

1.3.1 ลักษณะ/ประเภทโครงการ

โครงการนี้เป็นการทำเหมืองชนิดแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เพื่อทำปูนขาวสำหรับอุตสาหกรรมฟอกหนังและน้ำตาล และเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) เป็นการทำเหมืองโดยวิธีเหมืองหาบ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาหินปูน ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของกลุ่มเทือกเขาหินปูนเขาวง มีระดับความสูงของพื้นที่ประมาณ 40-290 ม.(รทก.) โดยกำหนดให้มีขอบเขตพื้นที่เหมืองอยู่บริเวณด้านทิศใต้ มีพื้นที่ประมาณ 130.5 ไร่ ที่ผ่านมามีการทำเหมืองอยู่ภายในพื้นที่ดังกล่าว ที่ระดับความสูงประมาณ 160-250 ม.(รทก.) มีพื้นที่ทำเหมืองประมาณ 117 ไร่ มีลักษณะเป็นหน้าเหมืองชันบันได และมีเส้นทางขนส่งแร่เข้าถึงหน้างานทุกชั้นความสูง ส่วนบริเวณขอบพื้นที่โครงการด้านทิศเหนือตั้งแต่ทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตก เป็นแนวเว้นเขตการทำเหมืองเพื่อเป็นพื้นที่กันชน (Buffer Zone) มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 383 ไร่ 0.5 ตารางวา นอกจากนี้ บริเวณด้านทิศเหนือใกล้เคียงหลักหมุดที่ 3-5 ยังมีสภาพเป็นพื้นที่หน้าผาสูงชันที่เคยผ่านการทำเหมืองตามมาตรา 9 มาก่อนคิดเป็นพื้นที่ประมาณ 25 ไร่

1.3.2 ขนาดพื้นที่โครงการ/ระยะทาง

พื้นที่โครงการประกอบด้วยประทานบัตรที่ 33282/16276 มีเนื้อที่ 197-2-86 ไร่ และประทานบัตรที่ 33283/16277 มีเนื้อที่ 185-1-19 ไร่ รวมเนื้อที่ทั้งหมด 383 ไร่ 0.5 ตารางวา การเข้าถึงพื้นที่โครงการเริ่มต้นเดินทางจากที่ว่าการอำเภอเมืองจังหวัดสระบุรีใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ถนนพหลโยธินไปทางจังหวัดลพบุรี ผ่านตำบลหน้าพระลานมาก่อนถึงตัวอำเภอพระพุทธบาทระยะทาง 27.7 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายที่สามแยกปั้มน้ำมัน เอสโซ่ตรงไปบนถนนหมายเลข 3020 ระยะทาง 2.2 กิโลเมตร ไปถึงสามแยกแล้วจึงเลี้ยวซ้ายเข้าถนนหมายเลข 3022 แล้วตรงไปอีก 1.9 กิโลเมตร โครงการจะอยู่ทางซ้ายมีป้ายโครงการตั้งอยู่ข้างหน้า แล้วจึงเลี้ยวซ้ายตามทางมุ่งเข้าสู่เขตพื้นที่โครงการระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 31.8 กิโลเมตร (รูปที่ 1.3-1)

1.3.3 กิจกรรมในโครงการ

1) การทำเหมืองแร่

กิจกรรมการผลิตแร่ของประทานบัตรทั้ง 2 แปลง เป็นการทำเหมืองหาบ ลักษณะการทำเหมืองเป็นการทำเหมืองบนพื้นที่ภูเขาลดระดับลงมาจากที่สูงแบบขั้นบันได การทำเหมืองในพื้นที่โครงการนี้จะมีการทำเหมืองที่ระดับความสูง 250 ม.(รทก.) จนถึงระดับความสูง 120 ม.(รทก.) โดยจะเปิดการทำเหมือง 2 หน้างานพร้อมกัน โดยหน้างานที่ 1 เริ่มต้นการทำเหมืองที่ระดับความสูง 250 ม.(รทก.) บริเวณ “ท1” และมีทิศทางการเดินหน้าเหมืองตามเครื่องหมาย → จากนั้นจะค่อยๆ ลดระดับจนถึงระดับความสูง 120 ม.(รทก.) และหน้างานที่ 2 เริ่มต้นทำเหมืองที่ระดับความสูง 230 ม.(รทก.) บริเวณ “ท2” และมีทิศทางการเดินหน้าเหมืองตามเครื่องหมาย → จากนั้นจะค่อยๆ ลดระดับจนถึงระดับความสูง 120 ม.(รทก.) โดยทั้งนี้โครงการมีพื้นที่ในการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน(เพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์เพื่อทำปูนขาวสำหรับอุตสาหกรรมฟอกหนังและน้ำตาล และเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ประมาณ 130.5 ไร่ และมีอัตราการผลิตหินประมาณ 900,324 เมตริกตัน/ปี ซึ่งการเจาะระเบิดเพื่อผลิตหิน และการพัฒนาหน้าเหมือง รวมถึงงานตัดถนน จะใช้เครื่องเจาะรูแบบตีนตะขาบชนิด (Hydraulic Crawler) ดอกเจาะ 3.5 นิ้ว ทำการเจาะระเบิดเพื่ออัดวัตถุระเบิดและผลิตหิน สำหรับหินที่ระเบิดแล้วแต่ยังมีขนาดใหญ่เกินไป จะไม่ใช้การระเบิดย่อยอีกครั้ง แต่จะใช้เครื่องทุบกระแทกชนิดไฮดรอลิก (Hydraulic Breaker) ทุบกระแทกเพื่อให้มีขนาดเล็ก แล้วจะใช้รถขุดแบ็คโฮ (Back Hoe) หรือ รถดักล้อยาง (Wheel Loader) ทำการตักหินใส่รถบรรทุกทุกเทท้ายสลิปล้อ (Dump Truck) ลำเลียงไปยังโรงโม่ ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่โครงการต่อไป ทั้งนี้จะมีการทำเหมืองเป็นแบบขั้นบันไดมีขนาดความสูงไม่เกิน 10 เมตร ความกว้างไม่น้อยกว่า 10 เมตร โดยควบคุมความลาดชันสุดท้ายไม่เกิน 45 องศา ตลอดจนหลีกเลี่ยงการเดินหน้าเหมืองที่มีชั้นแร่เอียงเข้าหาหน้าหรือการร่วงหล่นของดินและเศษแร่ ซึ่งทำให้บริเวณหน้าเหมืองมีสภาพที่ปลอดภัยอยู่เสมอ

2) การแต่งแร่

แร่หินปูนจากหน้าเหมืองจะนำไปยังโรงโม่หินของโครงการ โดยใช้รถขุดแบ็คโฮ (Back Hoe) หรือ รถดักล้อยาง (Wheel Loader) ตักใส่รถบรรทุกทุกเทท้ายสลิปล้อ (Dump Truck) ลำเลียงไปบดย่อยยังโรงโม่หินนอกเขตพื้นที่โครงการโดยรถบรรทุกทุกเทท้ายเข้าสู่ยูนิตรับหินใหญ่ ผ่านปากโม่แรก ผ่านตะแกรงคัดแยกขนาดเข้าสู่ขบวนการบดย่อยแร่ให้ได้ขนาดตามต้องการ และลำเลียงผ่านระบบสายพานลำเลียงเข้าสู่กระบวนการเก็บกองและขนย้ายต่อไป

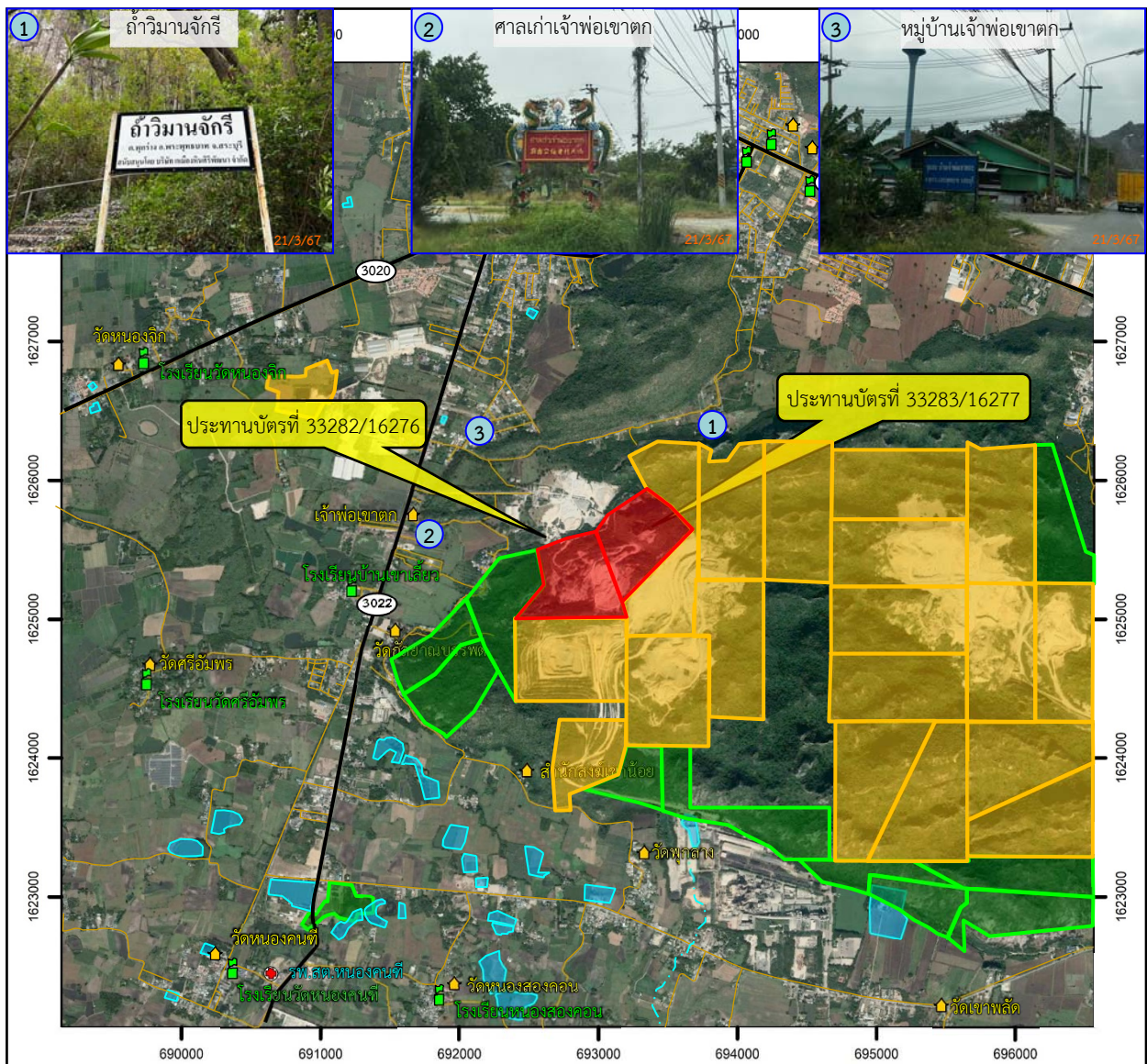
1.3.4 พื้นที่และลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบ

1) การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในโครงการ ประกอบด้วยประทุนบัตรทั้งหมด 2 แปลง คือ ประทุนบัตรที่ 33282/16276 ซึ่ง ประทุนบัตรที่ 33282/16276 พื้นที่ 383 ไร่ 5 ตารางวา ปัจจุบันดำเนินการทำเหมืองอยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่ ส่วนทางด้านทิศใต้ตลอดไปจนถึงทิศตะวันตกมีการเปิดทำเหมืองไปจนถึงขอบเขตการทำเหมือง มีลักษณะเป็นชั้นบันไดและทำการเว้นระยะไม่ทำเหมือง 10 เมตร ส่วนประทุนบัตรที่ 33283/16277 มีพื้นที่เปิดทำเหมืองอยู่ทางด้านตะวันออก ส่วนทางด้านทิศเหนือเป็นเส้นทางคมนาคมขนส่ง ส่วนตาซังรถบรรทุกจะอยู่ภายใน โครงการด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ แสดงดังรูปที่ 1.3-2

2) การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบโครงการ พบว่าทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับขอบเขตพื้นที่โครงการเป็นที่ตั้งของโรงโม่หินของโครงการ ส่วนด้านทิศเหนือติดกับถ้ำวิมานจักรี ด้านทิศตะวันตกติดกับศาลเก่าเจ้าพ่อเขาคอก ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับหมู่บ้านเจ้าพ่อเขาคอก ดังรูปที่ 1.3-3

1.4 แผนการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/6940 ลงวันที่ 29 กันยายน 2553 สรุปแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม แผนการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ และแผนการจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ของโครงการ ดังตารางที่ 1.4-1

สัญลักษณ์ :

	พื้นที่โครงการ		โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)
	ประต๋านบัตร์ใกล้เคียง		ศาสนสถาน
	คำขอประต๋านบัตร์ใกล้เคียง		สถานศึกษา
	แนวถนน		
	ทางหลวงหมายเลข 1		
	ทางหลวงหมายเลข 3020		
	ทางหลวงหมายเลข 3022		

0 0.5 1.0 2.0 กม.

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของกรมอุตสาหกรรมการพื้นฐานและการเมืองแร่ (www.dpim.go.th, มีนาคม 2567),
<https://www.google.co.th/maps> (เก็บภาพเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2566) และการสำรวจภาคสนาม (มีนาคม 2567)

รูปที่ 1.3-3

การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบโครงการ

ตารางที่ 1.4-1 แผนการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

การดำเนินงาน	ดัชนีที่ตรวจวัด	เดือนที่ดำเนินการ											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม													
1.1 คุณภาพอากาศ จำนวน 4 จุด ได้แก่ - โรงโม่หินของโครงการ - บ้านเจ้าพ่อเขาดก (กลุ่มในเขา) - บ้านเจ้าพ่อเขาดก (กลุ่มสระยอ) - วัดกัลยาบรรพต (ตัวแทนบ้านเขาเลี้ยว)	- ฝุ่นละอองรวม (TSP) - ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM-10)												
1.2 ความทึบแสง จำนวน 1 จุด คือ - โรงโม่หินโรงที่ 1 - โรงโม่หินโรงที่ 2	- ความทึบแสง (Opacity)												
1.3 ระดับเสียง จำนวน 5 จุด ได้แก่ - โรงโม่หินของโครงการ - บ้านเจ้าพ่อเขาดก (กลุ่มในเขา) - บ้านเจ้าพ่อเขาดก (กลุ่มสระยอ) - วัดกัลยาบรรพต - ถ้ำวิมานจักรี	- ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ($L_{eq\ 24\ hr}$)												
1.4 ความสั่นสะเทือน จำนวน 4 จุด ได้แก่ - ศาลเจ้าพ่อเขาดก - วัดกัลยาบรรพต - ถ้ำวิมานจักรี - คั่นกันน้ำทำนบศรีธนญชัย	- ความถี่ (Frequency, Hz) - ความเร็วของอนุภาค (Peak Particle Velocity) - การขจัด (Peak Displacement)												

ตารางที่ 1.4-1 (ต่อ)

การดำเนินงาน	ดัชนีที่ตรวจวัด	เดือนที่ดำเนินการ											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.5 คุณภาพน้ำใต้ดิน จำนวน 1 จุด คือ น้ำบาดาลบ้านเจ้าเขตก	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) - ค่าความขุ่น (Turbidity) - ปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายได้ (Total Dissolved Solids) - ปริมาณสารแขวนลอยรวม (Total Suspended Solids) - ความกระด้างรวม (Total Hardness) - ซัลเฟต (Sulfate) - เหล็กรวม (Total Iron) - สารหนู (Arsenic) - แคดเมียมรวม (Total Cadmium) - ตะกั่วรวม Total Lead) 												
2. การตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินงานในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน - การดำเนินงานในช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 						■						■
3. การจัดส่งรายงาน	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงานในรอบเดือนมกราคม-มิถุนายน - รายงานผลการดำเนินงานในรอบเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 	◆						◆					

หมายเหตุ : ■ การติดตามตรวจผลกระทบสิ่งแวดล้อม

■ การตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ

◆ การจัดส่งรายงาน